

Ser en ljusning. Förbundsordförande Jan-Peter Strömberg gläds åt att HRF:s arbete mot orättvisa avgifter får genomslag.

Framgång för HRF i Östergötland

Kritiserad avgift slopas

Från 1 juli kan det bli billigare att prova ut hörrapparater i Östergötland.

Landstingsmajoriteten föreslår att avgiftstaket tas bort och att rätten till två hörrapparater återinförs. TEXT OCH FOTO: ULRIKA NILSSON

- POLITIKERNA HAR äntligen lyssnat på oss och det känns fantastiskt roligt, säger Jan-Peter Strömberg.

Under hela Jan-Peter Strömbergs tid som förbundsordförande har Östergötland varit det svarta landstinget, där det varit allra dyrast för hörselskadade att skaffa sina hjälpmedel.

Utprovningsavgift

Enligt nuvarande regler, som infördes 1997, måste patienten betala en grundavgift på 500 kronor samt den del av kostnaden som överstiger 3 000 kronor.

Personer som behöver två apparater får själva stå för hela kostnaden för den andra.

Reglerna har slagit särskilt hårt mot gravt hörselskadade, som behöver avancerade- och därmed dyrare - hörrapparater. En del har fått betala upp till 10 000 kronor för sina hjälpmedel.

Det nya förslaget, som Hälso- och sjukvårdsnämnden ska besluta om vid sammanträdet 19 maj, innebär bland annat att avgiftstaket slopas och att två hörrapparater ska kunna ordinerars från 1 juli.

En utprovningsavgift på 500 kronor per hörrapparat ska däremot tas ut.

Jag förutsätter att utprovningsavgiften kommer att omfattas av det lagstadgade hög-

kostnadsskyddet på 900 kronor, säger Jan-Peter Strömberg.

Många års kamp

På Hörselskadades distrikt i Östergötland jublar man också över beskedet.

I mars fick vi veta att det skulle komma ett förslag på förändring, och vi var oroliga för att det skulle innebära ytterligare försämringar. Vi är jätteggliga att det var tvärtom, säger Christina Nilsson, ordförande i distriktet.

Hon berättar att man uppvakttat politikerna under många år.

Vi har delat ut HRF:s rapport i samband med landstingsfullmäktige. Varje jul har vi gett rapporten i julkapp till

politikerna. Vi har även uppvakttat enskilda politiker och haft personliga kontakter. Nu känns det jättebra och det visar att man inte ska ge upp, säger Christina Nilsson.

Har inte haft råd

Kostnaderna har gjort att många hörselskadade östgötar inte haft råd att skaffa de hjälpmedel de behöver. HRF:s undersökningar för tre år sedan visade att endast 23,5 procent av Östergötlands hörselskadade hade hörrapparat, trots att ungefär 60 procent skulle behöva det.

Christina Nilsson har haft kontakt med personer som inte haft råd att skaffa en andra hörrapparat.

De avvaktar nu på att de nya reglerna ska införas, säger hon.

Anledningen till att landstinget nu backar om avgifterna är att kostnadstak inte längre anses vara befogat.

Priset på hörrapparater har nämligen sjunkit och många modeller för lindrigt och måttligt hörselskadade hamnar under taket.

Kostnaderna för hörrapparater minskat drastiskt tack vare den tekniska utvecklingen. Ett genomsnittligt pris på en förskriven hörrapparat ligger i dag på mellan 1 000 och 1 500 kronor. Vi anser därför att nuvarande regler har spelat ut sin roll, säger Lasse Pettersson (VL), Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande.

Han tycker också det är på tiden att de som hör dåligt på båda öronen ska få två hörrapparater.

Räknas inte in

Det är bra att Östergötland nu inte längre kommer att utmärka sig som ett "dåligt" landsting och att invånarna kan få hörrapparater på samma villkor som i andra delar av landet, säger han.

Han kan direkt ge besked till Jan-Peter Strömberg angående högkostnadsskyddet:

Utprovningsavgiften kommer inte att räknas in i det.

Hälso- och sjukvårdsnämnden fattar beslut 19 maj. ●

Fotnot: (VL)=Vrinnevilistan, ett landstingsparti i Östergötland.

SKL vill att avgifterna ska vara lika

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) vill nu att avgifter inom hörselvården ska harmoniseras, så att de blir mer lika i olika delar av landet.

Man har därför beslutat att ta fram rekommendationer för landstingen när det gäller avgiftsregler, bland annat inom hörselområdet.

De stora avgiftsskillnaderna är något som HRF arbetat för att få bort i flera år.

Det är bra att frågan kommer upp på bordet, säger Jan-Peter Strömberg.

Trots goda nyheter är han kon-

funderad över det som händer på olika håll i landet.

Samtidigt som det kommer förslag om slopade avgifter i Östergötland, beslutar Jönköping att hörselskadade barn inte längre ska få gratis hörrapparatbatterier (se sidan 6). I de flesta andra landsting får barnen batterierna utan avgift.

Är det ingen som pratar med varandra inom landstingen, undrar Strömberg. ●

Barnens batterier ej längre gratis. Se sidan 6.

Ljudslummen breder ut sig

I SIN ALKOHOLROMANTISKA bok "Everyday Drinking" klagade författaren Kingsley Amis på musiken på brittiska pubar. "Om man ogillar det som spelas gör man av med en massa energi och tålmod av att försöka ignorera musiken; om man gillar det som spelas så vill man lyssna och inte prata eller bli tilltalad, alltså inte göra det som man kom till puben för att göra."

Men om det nu är för att umgås och samtala som vi går på lokal, varför är då förutsättningarna så usla? Ljudmiljön på många krogar och kaféer är lika förödande för upplevelsen som om man behöll ljuset på i biosalongen.

På barer som vill vara hipa kan man inte göra sig hörd ens för att klaga på musiken. Ju senare det är och ju mer gästerna har druckit, desto högre pratar de för att överrösta musiken, varpå ljudnivån ökas ytterligare tills den mördar all begriplig konversation. Vi ska dricka dyra drinkar i stället för att samtala, å andra sidan är det som sägs i det stadiet sällan särskilt minnesvärt.

Men musikterrorn begränsas inte till barerna. Nästan överallt - på bussen, i butiker, i telefonkön - tvingas vi lyssna till musik vi inte själva har valt. Och sedan flera år breder ljudslummen egendomligt nog ut sig också till restauranger dit man i första hand går för att äta och prata. På allt fler ställen är det hög musik även i matsalsdelen. Att personalen står ut är en gåta, men de har ju åtminstone betalt för att vara där. Jag, däremot, hör numera till de föraktade gäster som klagar.

Det kan tyckas vara ett idiotsäkert sätt att placera sig på gubbyllan, men som HRF visade i rapporten Kakofonien så säger sig fyra av tio i åldersgruppen 16 - 29 år också ha svårt att höra och samtala på kaféet och krogen.

Varför bojkottar de inte ljudförorenade ställen? Har det utvecklats något slags masochism inför det akustiska våldet? Varför accepteras ljudövergreppen medan någon som tänder en cigg utanför rökspiltan riskerar att bli lynchad? Hellre lite passiv rökning än passiv lyssning till dussinmusik på slagborrsvolym. Och vad hände egentligen med det som brukade kallas "easy listening"?

Anders Mathlein

skriver om bland annat resor och kultur. Han är också upphovsman till serien Besserwisser. Hans senaste böcker är "Feel bad och må bra", "Överlevnadshandbok för pessimister" och samlingsvolymen "Besserwisser"

